

Aan

Staatssecretaris
MVWS

Deadline: 6 april 2023

nota

Voortgangsrapportage 'Aanpak onbedoelde en
ongewenste zwangerschap' 2023

TER BESLISSING

Directoraat Generaal
Volksgezondheid
Publieke Gezondheid
Bevolkingsonderzoek en
Medische Ethiek

Opgesteld door

Datum

31 maart 2023

Kenmerk

3536694-1044384-PG

Uw kenmerk

Zaaknummer

3536694-1044384-PG

Bijlage(n)

3

1. Aanleiding

In oktober 2022 stuurde u samen de 'Aanpak onbedoelde en ongewenste zwangerschap' naar de Kamer¹. In bijgaande brief informeert u de Kamer over de voortgang van deze aanpak.

De directe aanleiding van deze voortgangsbrief is het verschijnen van de jaarlijkse monitor onbedoelde zwangerschappen van het RIVM (een combinatie van kwalitatief en kwantitatief onderzoek). U deelt de rapportages van het RIVM als bijlage bij de brief. In de brief gaan we daarnaast in op enkele actiepunten van de aanpak waarop het afgelopen half jaar al voortgang is geboekt.

2. Geadviseerd besluit

Het advies is om kennis te nemen van de inhoud van de brief en bijlagen. En deze, indien akkoord, te ondertekenen. De brief wordt door beide bewindspersonen ondertekend.

De staatssecretaris is verantwoordelijk voor de aanpak onbedoelde en ongewenste zwangerschap, en voor Kansrijke Start, waarmee deze aanpak verbindingen heeft. De minister van VWS is verantwoordelijk voor de medische ethiek (waaronder abortus/Wafz), voor de gratis en toegankelijke anticonceptie en het aanvullend onderzoek naar beweegredenen van vrouwen om een zwangerschap al dan niet af te breken.

3. Kernpunten

De Aanpak onbedoelde zwangerschap kent vier pijlers:

1. Voorkomen van een onbedoelde en/of ongewenste zwangerschap
2. Informatie en ondersteuning bij een onbedoelde zwangerschap
3. Zorg en ondersteuning voor (aanstaande) ouders: een Kansrijke Start
4. Onderzoek en monitoring

In de brief wordt per pijler de voortgang beschreven. Deze voortgang verloopt volgens planning en voorspoedig.

De resultaten van beide RIVM-monitors zijn, daar waar mogelijk en passend, kort in de brief verwerkt. Het kwalitatieve deel van het RIVM-onderzoek ging in 2022 over de Stimuleringsregeling Gezonde relaties en seksualiteit. De belangrijkste uitkomsten van dit onderzoek komen in de brief terug onder pijler 1.

¹ Kamerstukken II 2022/23, 32 279, nr. 235 en [pdf \(overheid.nl\)](https://overheid.nl)

Vanwege de samenhang tussen het actieprogramma Kansrijke Start en de Aanpak onbedoelde en ongewenste zwangerschap worden beide voortgangsrapportages gelijktijdig naar de Kamer verzonden. In de brieven verwijzen we over en weer naar elkaar. Het RIVM publiceert de monitors over beide onderwerpen op één website en heeft de lay-out van de verschillende stukken op elkaar afgestemd. Verder integratie van beide monitors volgt, zoals aangekondigd, dit jaar.

Datum

31 maart 2023

Kenmerk

3536694-1044384-PG

4. Toelichting

a. Draagvlak politiek

Het kabinet heeft als doelstelling om het aantal ongewenste en onbedoelde zwangerschappen en (herhaalde) abortussen te verminderen. De gezondheid van vrouw en kind én de autonomie (keuzevrijheid) van de vrouw zijn hierbij leidend. Met name de fracties van CDA, ChristenUnie en SGP hebben in 2022 in diverse debatten aandacht gevraagd voor snelle uitvoering van deze afspraken uit het coalitieakkoord. Over de in oktober gepresenteerde aanpak zijn geen Kamervragen gesteld.

b. Draagvlak maatschappelijk en eenduidige communicatie

In het veld is breed draagvlak voor de Aanpak onbedoelde en ongewenste zwangerschap. Veel veldpartijen hebben een actieve rol in de uitvoering. In een klankbordgroep, die op 9 maart jl. voor het laatst bijeenkwam, wordt de voortgang besproken.

Via de Stimuleringsregeling Gezonde Relaties & Seksualiteit stimuleren en ondersteunen we vanuit VWS scholen die aandacht willen besteden aan gezonde relaties en seksualiteit. In de voortgangsbrief en in de rapportages van het RIVM wordt ingegaan op deze regeling. Scholen die deelnemen aan de stimuleringsregeling kunnen dit inzetten voor de organisatie van de "Week van de lentekriebels" en/of voor de aanschaf van lespakketten. Op sociale media gaat momenteel helaas onjuiste informatie rond over de themawEEK "Week van de lentekriebels" en de lespakketten van Rutgers. In de brief verwijst u naar de kabinetsvisie op seksuele gezondheid waarin het belang van aandacht voor de seksuele vorming op school wordt benadrukt.

c. Financiële en personele gevolgen

Geen gevolgen.

d. Juridische aspecten haalbaarheid

n.v.t.

e. Afstemming (intern, interdepartementaal en met veldpartijen)

De brief is afgestemd binnen de directie PG (Kansrijke Start, Seksuele Gezondheid) en met directie Communicatie. Betrokken veldpartijen hebben input gegeven over de voortgang en deze is verwerkt.

f. Gevolgen administratieve lasten

n.v.t.

g. Toezeggingen

In de brief van oktober 2022 zegt u toe de Kamer voor de zomer van 2023 over de voortgang te informeren en hierbij de RIVM monitors te delen (ID 10840).

U schreef in deze brief ook dat u met de abortussector in overleg gaat over de (verbetering van) nazorg na een zwangerschapsafbreking voor vrouwen die hiervoor vanuit het buitenland naar Nederland reizen. En dat u, mocht deze afstemming hiertoe aanleiding geven, de Kamer nader zou informeren (=toezegging). Dit in verband met vragen aan de minister van lid Dittrich (D66) in de Eerste Kamer (ID 10732). Inmiddels heeft afstemming met het Nederlands Genootschap van Abortusartsen (NGvA) plaatsgevonden. Hieronder leest u de belangrijkste uitkomsten:

- * Abortusklinieken bieden ook nazorg aan vrouwen die uit het buitenland naar Nederland komen voor een abortus;
- * Vrouwen kunnen 24/7 het noodnummer van de kliniek bellen, zij krijgen informatiemateriaal in eigen taal mee en een ontslagbrief voor een zorgverlener in eigen land (soms is dat een zorgverlener die de vrouw naar een Nederlandse abortuskliniek heeft verwezen). Sommige vrouwen komen terug naar Nederland voor een nacontrole;
- * Ook voor vrouwen uit het buitenland geldt dat zij in een abortuskliniek een spiraaltje kunnen laten plaatsen, indien het medisch mogelijk is om dat direct volgend op een abortus te doen.

Op basis van de afstemming met het NGvA concluderen wij dat er op diverse manieren aandacht is voor de nazorg aan buitenlandse vrouwen en dat er geen noodzaak is om deze hulpverlening anders te organiseren. En daarmee ook niet om de Kamer hierover nader te informeren in de brief. Er is over dit onderwerp dan ook geen passage opgenomen in de brief.

Tot slot is een wat oudere toezegging van de vorige staatssecretaris afgedaan in deze brief: *Stas informeert TK over de cijfers van 2019 van het aantal keuzehulpgesprekken (ID 8732)*.

h. Fraudetoets
n.v.t.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

a. Motivering

Tot personen herleidbare gegevens zijn onleesbaar gemaakt vanwege de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

Datum
31 maart 2023
Kenmerk
3536694-1044384-PG